

es saia

PREMSA
COMUNICACIÓ

D'ALGaida

nº 40   Abril de 1.984   preu: 65 ptes

AVIAT TORNAREM ESSER A PASQUA I, UN ANY MÉS, CELEBRAREM LA FESTA DE LA PAU. I UN ANY MÉS L'ESGLÉSIA ESTARÀ TANCADA, AMENAGADA DE RUÏNA I ESPERANT QUE ARRIBI EL MOMENT DE LA SEVA RESTAURACIÓ.

DEL PROBLEMA DE CASTELLITX EN PARLAM A L'EDITORIAL I VOLDRIEM QUE A LA NOSTRA CRIDA PER SALVAR EL MONUMENT MÉS REPRESENTATIU D'ALGaida S'HI AFEGISSIN ALTRES VEUS, TOTES LES DEL POBLE, EXIGINT UNA SOLUCIÓ RÀPIDA I DEFINITIVA.

CASTELLITX

Dia 1 de juny de 1.981, després d'unes gestions de l'Ajuntament, va visitar Castellitx una Comissió formada per la que aleshores era Delegada del Ministeri de Cultura, el Director del Museu de Mallorca, un representant del Bisbat, un de la Parròquia i un de l'Ajuntament. També hi assistien arquitectes i tècnics del Ministeri de Cultura, els quals, després d'inspeccionar l'edifici, emeteren un informe en el sentit de que la part de l'absis presentava perill de ruïna i que era urgent la seva restauració. Igualment revisaren el retaule, l'estat del qual calificaren de molt delicat, i urgiren també a la seva restauració.

De les mesures que es van prendre informarem a aquestes mateixes planes (ES SAIG, nº 7, juliol de 1.981). Per part del Bisbat -propietari del conjunt- es va presentar a la Direcció General del Patrimoni Artístic Nacional la sol·licitud de restauració, l'Ajuntament va recolzar la petició i sabem que en repetides ocasions va insistir en la necessitat de solucionar el problema.

Des de llavors han passat més de dos anys i mig i sembla que tot segueix igual i que no s'ha avançat cap passa. Mentrestant, l'antiga parròquia de Castellitx està tancada, la tercera festa de Pasqua s'ha de celebrar al porxo i s'allarga indefinidament una situació insostenible.

Ara bé, el perill de ruïna d'un monument històric-artístic com Castellitx és un fet; segurament aquests anys tan secs que hem patit -tan perjudicials per molts de conceptes- han estat beneficiosos per aquelles parets velles i ruïnoses. Però el perill existeix, i no és una invenció nostra: és el parer i l'informe de tècnics del Ministeri de Cultura, especialistes en aquest tipus d'obres i de restauracions.

Què es pot fer? Altre temps s'hauria promogut una col·lecta entre el poble, però aquest sistema és totalment inviable en aquest cas. Pensem que la restauració -edifici i retaule- representa un cost que amb tota seguretat no baixa dels 10 o 12 milions de pessetes.

També està clar que l'Ajuntament no pot enfrontar-se a una obra com aquesta quan tantes necessitats urgents té per resoldre. La seva col·laboració econòmica forçosament serà simbòlica; això sí, podrà ajudar facilitant els tràmits i, sobretot, insistint una vegada i una altra fins aconseguir les subvencions necessàries.

Subvencions que han de venir de la Comunitat Autònoma, ja que fa poc se li transferiren les competències relatives a conservació i restauració del Patrimoni Artístic; però, com que els monuments artístics degradats són molts i els recursos econòmics limitats i insuficients, només a base de moure's i punyir per despatxos oficials potser s'arribi a bon port.

Lo que sí és gairebé segur és que la sol·licitud que es va presentar fa més de dos anys i mig i les instàncies que s'enviaren posteriorment deuen dormir a qualche arxiu, enterrades entre papers i pols.

Per part nostra, lo únic que podem fer -i farem- és recordar als nostres representants que el monument que més identifica el nostre poble i n'és la seva arrel està en perill i tenim obligació de salvar-lo.

MOVIMENT DEMOGRAFIC

NEIXEMENTS

Febrer

Dia 20: Antònia-Maria Gómez Pascual, filla de José-Luis i Rosa

DEFUNCIONS

Febrer

Dia 11: Maria Pou Mulet, als 76 anys.

Dia 19: Rosa Puigserver Cantallops, als 77 anys.

Dia 28: Catalina Aloy Martorell, als 88 anys.

Març

Dia 8: Gaspar Andreu Munar, als 79 anys.

Dia 21: Antònia Sastre Bibiloni, als 83 anys.

Dia 21: Francisca Bibiloni Oliver, als 96 anys.

calaix de sastre

Aquest mes va de celebracions.

✦ CELEBRACIÓ I

"Els qui ara ens donen permís per mossegar els rovegons, són els mateixos que ens tomaren les dents d'una mala magrana"

(Jaume Santandreu. "Camada")

S'al.lot ja té un any! El dia primer de març de 1983 va veure la llum del Sol per primera vegada un infantoi, ben magre i petit, al qual donaren el pompós nom d'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears. Quanta lletania per a una cosa tan raquítica i esquifida! Si aquesta era la impressió que es percebia al primer cop d'ull, llavors, en espigolar-lo més curosament, es veia amb perplexitat que era geperut; que no tenia orelles; que no tenia braços; que no tenia cames; que no tenia ... Clar! ¿com no havia d'haver sortit esgarrat, pobre nin, si era fruit d'unes relacions forçades?

"Avui no en tenc ganes", deia la mare UCD. "Ara no, que estic molt cansat", replicava, un altre dia, el pare PSOE. Molts de mesos va durar l'estira i amolla, fins que un dia, ben gojosos, i sense empegueir-se, proclamaren: "Cap dels dos hem passat gust del tot, però a la fi ho hem aconseguit: tendrem Estatut".

Un grapat de mesos després, nou és de suposar, si no fallen les lleis biològiques, neixia el protagonista d'aquesta història. I el drama no havia fet més que començar. En aquells moments els pares ja s'havien divorciat, perquè la mare UCD havia abandonat la llar conjugal, i se n'havia anat ningú no sabia dir on. Aleshores va ser adoptat, l'infantó, per una senyora, AP li diuen, que feia tots els possibles per no quedar embarassada. Deia: "Jo, d'al.lots autonòmics, no en vull ni sentir parlar". I aquesta senyora és la que avui té l'obligació d'alimentar-lo, a l'infantoi, perquè cresqui, xerri, camini,... Pobre Estatutet, quin futur més negre!

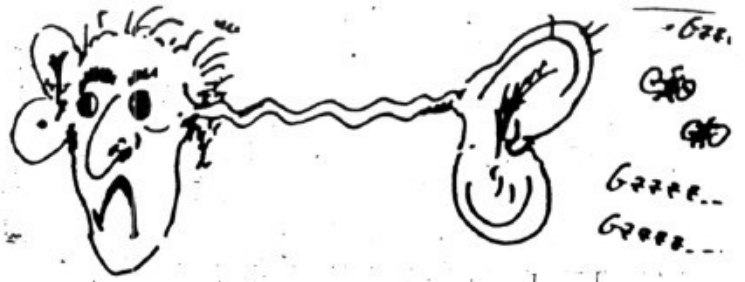
✦ CELEBRACIÓ II

El passat dia 8 de març es va celebrar el Dia de la Dona Treballadora, per tal de fer una crida d'atenció sobre les injustes i discriminadores condicions de feina que ha de suportar la dona. Com a petita aportació a l'efemèrides, aquí teniu aquests fragments de la "Carta d'una burgesa a una obrera", que recull Maria Aurèlia Capmany dins el seu llibre "Cartes impertinents".

"... Tu ets una obrera per dret propi. Però no sols per dret propi, sinó exactament amb el mateix dret que un obrer és un obrer... ¿Per què no t'has aturat a pensar que el teu treball és tan essencial per a la indústria com el treball d'un home?... La roba que sortia del teu teler era una bona roba..., ningú no hauria pogut endevinar si havia sortit d'un teler manipulat per les teves mans o per mans mascles. Vetaquí, doncs, un fet evident: una obrera era igual que un obrer... Els fets demostraven la igualtat, la tesi sostenia la desigualtat; calia doncs manipular amb els fets per tal que la tesi continués sent irrefutable. Com que no hi havia manera de distingir el treball femení del masculí, la solució era introduir una diferència. Una diferència important, és clar: el treball femení havia d'esser més mal pagat. El treball més mal pagat es convertia lògicament en un treball de segona..."

En Calaix Desastre

m'han dit que diuen

En sentírem un parell que se queixaven de que enguany no hi hagués hagut sa festa d'en Camestortes. I lo més fotut, deia un, no és que deixassin perdre aquesta festa que havíem tornat a ressuscitar, sinó sa manera de substituir-la: a l'Obra fan una festa-ball de desfresos, es Grup d'Esplai una festa infantil, i s'Ajuntament, damunt Sa Plaça, se treu una festa-concurs, amb premis, per fer qualque cosa. Si s'haguessin posat d'acord tots, hauria quedat una bona festa popular, i així, cadascú per ell, varen quedar tres coses més o menys ridícules o deplorables, sobretot sa de damunt Plaça. A sa foto podeu veure sa "gernació" que hi havia. Haurien de veure, es nostros dirigents, si deixen anar moltes d'aquestes "ninades" de si ho fa un o s'altre, que sempre es qui hi perd és es poble.

Fa temps que sa gent des Campet se queixa de s'asfalt des seu carrer. Ara ja comencen a gemegar es des carrer de Palma, on hi ha un parell de clots que se van fent grossos. Molta gent suposa que no els tapen perque ben aviat arreglaran totalment es camí dels Hortets. Ara bé, si això se torba un poc, convendria posarhi un parell de senalles de qualque cosa, per tapar-los. Sentírem a dir que en acabar es Camí Vell de Porreres, que ja falta poc, faran lo de Sa Talaieta. A veure si és així, perque som molts es que pensam que és més necessari arreglar es clots de dins es poble, i ses entrades, que anar a asfaltar ses fora-viles.

Es qui estaran aviat d'enhorabona són es pineros i es randinos. No, no és que els vulguin fer aviat es camp de futbol (qualque randino diu a veure per què no n'hi fan un allà, de camp de futbol), no; lo que hem sentit a dir és que volen arreglar es seu enllumenat, que està molt atropellat. Al manco s'Ajuntament ha demanat ajuda tècnica per aquests dos projectes d'enllumenat.

I podrien mirar, es nostros dirigents, si es "pararrayos" de l'església encara serveix per aturar es llamps, o més bé per estirar-los cap an es poble i que llavors s'escampin per allà aprop. No ho sabem, però hem sentit a dir que fa més d'una trentena d'anys que està posat, i no creim que l'hagin tornat a mirar.

Bé, ¿i si deixàvem anar es problemes que hi pugui haver pes poble i parlàvem un poc de s'anada a Lluc? Es que hi anaren, que foren molts, diuen que va esser una festa ben popular, de poble, de germanor, un pa-amb-caritat de molta gent. I es nostros "mossèn" que va tornar a ballar... Sempre balla, aquest home. Ara bé, deia un, aquesta vegada no podran dir si tenia mals pensaments, perque ses seves parelles eren ben "granades", sa més jove tenia més de 60 anys.

Si heu de comprar un xot, per Pasco, demanau si té freixura o no. Deim això perquè hem sentit a dir que darrerament es xots que se mengen es caçadors no tenen frit, i llavors n'hi ha que van allà a menjar "una culleradeta de frit" i no en troben, i queden fallons.

No sabem què passarà enguany a sa festa de Castellitx, però s'Ajuntament ha quedat com un homo, amb sa subvenció. Hem sentit a dir que ha donat trenta mil duros an es Grup d'Esplai per fer sa festa. Ara veurem si sa resposta a s'ajuda que hem demanat noltros, es d'ES SAIG, serà tan generosa. I "que conste" que l'hem demanada per oferir-vos més planes i més fotos, no és que mos volguem fer cap vestit nou. Ni cap sopar.

¿Vos heu fixat amb so tros d'acera nova que han fet an es carrer de la Ribera? ¿On s'és vist mai deixar fer allò quan hi havia una vorera empedrada tota d'un mateix estil que arriba fins a lo que era s'estació des tren? Quin pegat! Més malament no hi pot quedar. Sabem que sa gent des carrer n'està ben emprenyada. S'única solució és tirar-ho abaix i tornar a lo que hi havia abans.

UN SORD

tentimes

" RECORDANT LA JOVINTUT DE MARIA"

Som una dona algaidina
! i algaidina me sent!
i voldria que el meu poble
en la fe anàs visquent.

A la Pau de Castellitx
com sempre enguany anam;
un lloc on se reuneix
aquest poble que estimam.

Un lloc a on hi està
la imatge de Maria
que posa dins nostre cor
la sincera alegria.

Tots hi anam, per un motiu
un motiu...que es diu Maria,
Maria, Mare de Déu
i també dels algaidins.

Algaida sempre ha tengut
a la Verge per Patrona;
Algaida, poble petit,
però de gent bondadosa.

I si tots pensam un poc
amb el dia que hi passam
a on tanta i tanta gent
en l'amistat s'ha juntat...

....Vorem la mà poderosa
d'una dona exemplar
que tots sabem sense dubte
que és la Verge de la Pau.

Un dia, Verge, fores persona
i caminaves pel món.
¿ Com eres Tú, oh Maria,
per escampar tant d'amor?

La Verge sempre ajuda
a lluitar contra el mal,
a somriure a la vida
i contents tots li cantam...

...Li cantam cançons sinceres
i a vegades li parlam
diguent-li: Mare d'Algaida,
ajuda a alcançar la pau.

Aquesta pau sommiada
que tan prop de noltros duim
i que està tan amagada
que a vegades no veu llum.

Aquesta dona algaidina
a Vós demana un favor:
que reini sempre entre noltros,
que reini sempre l'amor.

Una aficionada

APUNTS SOBRE LA PROBLEMÀTICA URBANÍSTICA I ECOLÒGICA A LA PART FORANA DE MALLORCA

És un fet indubtable que les concentracions humanes a les ciutats han tingut efectes beneficiosos. Un exemple, l'augment considerable de la qualitat de vida. Un altre, la possibilitat de l'organització de tot tipus de manifestacions culturals. La convivència d'un grup nombrós de persones multiplica els contactes, els intercanvis, la transmissió d'informació; afavoreix, per tant, la creativitat.

Ara bé, també és inqüestionable que quan la ciutat ha sobrepassat un cert límit, la gent no és fàcilment topadissa; la qualitat de vida disminueix degut a l'augment de renous, polució i concentració de gent; les manifestacions culturals, com per exemple les festes populars, es poden transformar en gernacions aberrants que provoquin la desvirtuació del seu caràcter. En síntesi, per damunt un cert nivell de tamany, tots els avantatges de la ciutat es converteixen en inconvenients.

D'allò que vull parlar un poc detingudament és de la transmissió de l'augment de la qualitat de vida que la ciutat genera cap a la zona rural; transmissió que, sens dubte, és obligació dels governants. Els especialistes diuen que existeixen dues maneres de posar a l'abast del major número de persones els avantatges del desenvolupament social. Una manera és traslladar una gran quantitat de persones cap a la ciutat. En l'altra opció existent, són els serveis els que són transportats cap a les zones rurals, mentres que les persones romanen en els seus llocs d'origen.

Les dades posen de manifest, i d'una forma ben eloqüent, quin d'aquests dos models d'Ordenació Territorial s'ha triat, fins ara, a Mallorca. La taula següent mostra que el creixement de Ciutat ha estat tan considerable que a partir de 1.970 concentra més de la meitat de la població total de Mallorca.

Any	Població Mallorca	Població Ciutat	Població Part Forana
1.940	327.119 hab.	114.405 (35%)	212.714 (65%)
1.950	341.450 "	136.814 (40%)	204.636 (60%)
1.960	363.202 "	159.084 (44%)	204.118 (56%)
1.970	460.030 "	234.089 (51%)	225.941 (49%)
1.981	534.521 "	290.372 (54%)	244.149 (46%)

Així a la tradicional dominació política de Ciutat damunt la Part Forana, constant al llarg de la nostra història, s'hi afegeix la dominació quant al número d'habitants. I un altre tipus de dominació que crec important de comentar.

Com a conseqüència del seu desordenat i desmesurat creixement, la vida a Ciutat s'ha fet difícil. Gran part dels seus estadants hi romanen de dilluns a divendres perquè no els queda més remei; però, així com arriba el cap de setmana, fugen cap a les zones rurals, cercant la tranquil·litat, l'aire pur, l'espai perquè els nins puguin jugar i córrer. Hi troben tot això? No ho sé. El que sí és que d'aquesta manera la Part Forana de Mallorca ha passat a tenir un caràcter que fins ara no havia tengut: el de proporcionar la matèria prima per a l'esplai i l'oci dels ciutadans.

El creixement desproporcionat de Ciutat ha provocat un creixement de la Part Forana, no quant al número d'habitants, que com indicava més amunt ha minvat, sinó pel que fa al número d'edificis i construccions. I tot això s'ha fet sense cap tipus de planificació ni de control; ben al contrari: han plogut cases per tot arreu. Sense que les institucions, Ajuntaments i Consell, volguessin posar ordre al desgavell.

Aquest és, al meu parer, respecte a l'Ordenació Territorial, un dels dos problemes que condiciona greument el futur de la Part Forana de Mallorca. L'altre ja mig l'he apuntat abans. Per tal d'aconseguir que els seus habitants no fugin, els governants s'han de proposar fer més atractiva la zona rural, dotant-la de tots els serveis i els llocs de feina que es poden trobar a Ciutat. No és utòpic demanar-ho. És clar que un poble petit no pot tenir, per raons econòmiques, segons quins serveis. Però sí els pot tenir la comarca. Crec que una política d'Ordenació Territorial que vulgui acabar amb l'actual model desordenat i centralitzat de creixement passa necessàriament per la potenciació de la comarca.

Això vol dir que s'ha de fomentar l'establiment en la comarca de tots els serveis bàsics (sanitaris, escoles, tendes, transports, oficines, cinemes, etc) i de llocs de feina, de manera que els seus habitants puguin satisfer les seves necessitats vitals amb un desplaçament no superior a deu o quinze quilòmetres, desplaçament que no s'ha de fer sempre en la mateixa direcció, i mai, o quasi mai, cap a Ciutat. Fins ara amb massa freqüència ens hem de traslladar a Palma per qualsevol motiu; un bon indicador que som en el bon camí serà que els nostres viatges a Ciutat s'hagin convertit en un fet esporàdic i excepcional.

És urgent, en definitiva, començar un procés profund de descentralització de Mallorca, un procés que tendesqui cap a l'aconseguint de comarques autogestionàries pel que fa a la satisfacció de les seves necessitats vitals. I cal fer-ho perquè la història ens ensenya que la riquesa, la cultura, la joia de viure han nascut de la diversitat; en canvi, s'estanquen primer, moren després, amb la uniformització centralitzadora.

CRÒNİQUES MUNICIPALS

UNA DITADA DE MEL PER A LA MAJORIA MUNICIPAL AP-Vega-Cerdà.

En la darrera Comissió de Cultura es va aprovar la concessió de diverses subvencions a entitats del poble: 25.000 ptes al Grup d'Esplai (n'havia demanades 50.000, de ptes); 15.000 ptes per al Club de Billar (n'havia demanades 25.000); i 15.000 ptes al restaurant Sa Talaieta (n'havia demanades 25.000) per a l'organització d'una competició ciclista. A més, també es va aprovar una subvenció especial de 150.000 ptes al Grup d'Esplai per a l'organització de la Festa de la Pau.

... UN PARELL DE RENYADES

Primera renyada: Per la publicació d'aquesta cosa que han anomenada "Bolletí Informatiu de l'Ajuntament d'Algaida".

Es intolerable que regidors d'un Ajuntament, nosaltres, els del PSM, tenguem la primera notícia d'aquest bolletí quan un bon dia el trobam a ca nostra, perquè l'han tirat per davall la porta. És denunciabile, des del més elemental sentit democràtic, que la majoria municipal decidesqui dur a terme el bolletí sense passar prèviament la seva discussió per cap comissió, i sense que per tant puguem introduir esmenes respecte al seu format, al seu contingut, etc. És lamentable que, a hores d'ara, encara no sapiguem quant ha costat l'edició del bolletí. Per totes aquestes raons, creim que se l'hauria d'anomenar "Bolletí Informatiu d'AP-Vega-Cerdà"; pagat, molt important el detall, amb doblers de tot el poble.

Segona renyada: Per la celebració de la festa de carnaval del passat dia 4 de març. I també per altres herbes.

Els motius de la nostra protesta són els mateixos que abans. L'Ajuntament organitza una festa, i nosaltres no en sabem res, fins que veim a les botigues els cartells anunciadors el dissabte anterior. Amb l'organització d'aquesta improvisada festa, la majoria municipal no ha fet sinó reconèixer que la no celebració de la Festa d'en Camestortes ha estat un error, perquè el poble la vol i l'estima.

Les explicacions que el Batle va donar en la Sessió Plenària del mes de març sobre quines havien estat les raons de no contestar la petició d'ajuda de l'Obra Cultural Balear per organitzar la Festa d'en Camestortes, les explicacions, dèiem, ens deixaren astorats. "Haviem perdut la instància", va dir. Resposta amb la qual, o bé dubtava públicament de l'eficàcia laboral del Secretari de la Corporació, responsable de tota la burocràcia, o bé ens volia emblanquinar, una vegada més. Per quina de les dues possibilitats posaríeu messions, vosaltres?

... I UNA NOTICIA MOLT IMPORTANT

Important per al poble. I una notícia que espanta. Els interessos especuladors esmolen les seves ungles rapinyaires. En una Comissió d'Urbanisme se'ns va informar que la majoria municipal vol canviar, abans de la seva aprovació definitiva, les Normes Subsidiàries. De quins aspectes pretenen canviar, n'haurem de parlar més detalladament quan exposin d'una manera més clara els seus projectes. Ara només anunciam que procurarem que tot es faci complint els tràmits legals i pertinents d'informació pública.

els lectors escriuen

Revista ES SAIG
ALGAIDA

14 de març de 1.984

Benvolguts amics:

En el nº 38 de la vostra revista, corresponent al mes de febrer, publicau, a la pàgina 16, un article firmat per Andreu Majoral que des del nostre punt de vista desmereix completament de la línia informativa que sempre havia mantingut ES SAIG. Ja és ben sabut que el PSOE va manifestar públicament que desautoritzava els dos regidors algaidins que havien sortit elegits per la seva llista, degut precisament a l'actitud que mantenien de col.laboració amb la dreta reaccionària d'Algaida. Com que els dos regidors al.ludits, donant una nova mostra de la seva manca d'ètica política, es varen negar a dimitir del càrrec que havien obtingut en nom d'un partit al que ara traicionaven, el PSOE va declarar públicament que havia deixat de tenir representació a l'Ajuntament d'Algaida. Mentrestant, el regidor Antoni Vega ha estat expulsat del partit, per decisió de la Comissió Federal de Conflictes de dia 20 de gener proppassat. Per tant, ni ell ni el segon regidor Sebastià Cerdà, que havia figurat a la nostra llista com a independent, no actuen en nom del PSOE ni el PSOE no es pot fer responsable de l'actuació d'aquests dos senyors.

Repetesc que aquesta és una informació que va sortir a tots els mitjans de comunicació ja fa mesos, quan el PSOE va obrir l'expedient disciplinari que ara, després de la seva tramitació, ha culminat amb l'expulsió del partit del regidor Antoni Vega. Per tant, la publicació d'una informació amb el titular que duia l'article de N'Andreu Majoral constitueix un cas clar de difamació política que ens obliga a manifestar enèrgicament la nostra disconformitat. En primer lloc, perquè és mentida que, a Algaida ni enlloc, el PSOE governi amb AP, de manera que si no anau alerta vos cauran les dents, com a n'el rei jove i xalest d'Adiaga, de la rondalla que contàveu a la pàgina 17. I en segon lloc, perquè la difamació política sempre ha estat l'estil propi dels feixistes, però no de les forces progressistes.

Esperam que, com a mínima reparació de l'insult que ens féreu amb la vostra falsa informació, publiqueu aquesta carta en el pròxim número d'ES SAIG. I aprofitam aquesta ocasió per manifestar-vos la nostra solidaritat amb la tasca de normalització lingüística que duis a terme amb la vostra revista.

Ben cordialment

"Comité Local PSOE"

N O P O S I S

F A L S T E S T I M O N I !

SOLCAR

Si estam en temps de Quaresma i ens preocupa un poc arribar a PASQUA de bona manera pot ser una bona dreuera tot el que sigui parlar bé o, al manco!, no parlar malament de ningú.

I això de xerrar falsament, de tenir mentides -per petites que ens semblin- als llavis... ja ve de ben antic. Sobre tot entre els pobles petits. I poble petit era aquell del Vell Israel. I els homes que escriviren els seus llibres foren prou conscients que de la mentida neix la divisió i el trencament de Poble. Coneixien ben bé el mal que causava.

Així, en aquest SOLCAR, les paraules seran les d'aquests homes.

* No faràs córrer rumors falsos.

No assistiràs un culpable, testimoniant a favor de la injustícia.

No t'uniràs a la majoria per cometre el mal. EXODE 23,1-2.

* No insultaràs un sord ni faràs la traveta a un cec.

No aniràs murmurant entre els del teu poble ni te posaràs contra la sang del teu proïsme.

No et venjaràs ni guardaràs rancúnia contra els fill del teu poble.

LEVITIC 19, 14.16.18.

* No tinguis a casa teua dues mesures, una de sencera i una de més petita. Tinguis pesos i mesures exactes. DEUTERONOMI 25, 14-15.

* Maleït el qui es deixi corrompre amb regals per condemnar a mort un innocent. DEUTERONOMI 27,25.

* Qui deixa veure l'odi té llavis falsos, qui propaga una calúnnia és un insensat. PROVERBIS 10,18.

* La boca del just enuncia saviesa, però la llengua maliciosa és tallada. Els llavis del just traspuen benvolença, però la boca dels impius, malícia. PROVERBIS 10, 31-31.

* Les paraules dels malvats són trampes mortals. PROVERBIS 12,6.

* El dolent s'entrapa amb el crim dels seus llavis. PROVERBIS 12,13.

* Engany hi ha al cor dels qui maquinen el mal. Proverbis 12,20.

* El Senyor Déu avorreix els llavis falsos. PROVERBIS 12,22.

* Llengua sana és un arbre de vida. PROVERBIS 15,4.

* Un dolent para atenció a paraules malicioses. PROVERBIS 17,4.

* A aquell qui torna mal per bé, el mal no se li'n va de casa seva. PROVERBIS 17,13.

* Cor pervers no troba la benaurança, llengua tortuosa cau en la desgràcia. PROVERBIS 17,20.

* No parlis a orelles d'un insensat: menysprearia la sensatesa del que dius. PROVERBIS 23,9

* No diguis mai:

"Tal com m'ha fet, li faré,

m'hi tornaré segons el que cada u faci." PROVERBIS 24,29.

salut : sa rubèola

Es una malaltia transmissible produïda per un virus, la qual es traspassa a través de l'aire; sol afectar als nins entre 2 i 10 anys i normalment és lleu i benigna. Només hi ha una excepció i és quan afecta a dones embarassades entre el segon i tercer mes de gestació: en aquest cas pot produir avortaments, morts fetals i malformacions congènites.

La principal, i de fet exclusiva, font d'infecció és humana; el nin malalt elimina el virus a partir de la mucosa de la faringe des de cinc dies abans de l'aparició de l'exantema (erupció de la pell) fins a cinc dies després de la seva desaparició. Apareix més freqüentment a l'hivern i per la primavera.

El període d'incubació és de 15-20 dies; la malaltia sol començar amb una lleugera fotofòbia (aversió a la llum), tos i congestió del nas i de la mucosa faríngia; normalment hi ha una inflamació dels ganglis (cervicals, suboccipitals i retroauriculars); aquests símptomes solen precedir l'exantema i s'accentuen amb l'aparició d'aquest.

L'exantema sempre apareix a l'adult, però pot no manifestar-se quan es tracta d'un nin. El primer dia afecta a la cara, després passa al cos i el segon o tercer dia es manifesta a les extremitats. Quan afecta a una dona embarassada de 2 a 3 mesos poden aparèixer les següents alteracions:

- cataractes
- alteracions cardíques
- sordera, etc.

Per tant, i degut a les greus alteracions que pot produir en el fetus, és molt important la profilaxi, que, per regla general, es realitza en els nins i nines als 12 mesos a través de la vacuna. En cas que una dona en edat reproductora no estàs vacunada, és precís que es vacuni; l'única condició que s'ha de tenir en compte és que no quedi embarassada entre els 2 i 6 mesos després de la vacunació.

Alexandre Pizà

LA LOCOMOTORA DE L'ESPLAI

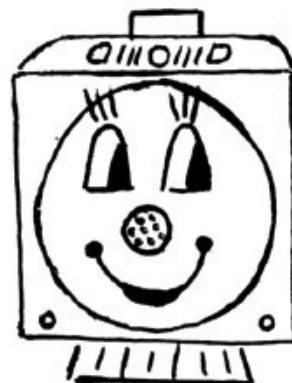
Som la Locomotora. Cada mes estaré amb vosaltres carregada d'informacions del que feim al nostre Grup d'Esplai.

El primer que vos explicaré serà la dinàmica de les activitats que realitzam. Estam organitzats en tres grups segons les edats. Aquests grups van passant, alternant-se, per tres tallers: el de natura, el de plàstica i el de dinàmica. Un altre dia vos contaré, més detalladament, en què consisteixen.

Cada tres setmanes es fa una excursió pel terme d'Algaida (com, per exemple, la del passat 31 de març al Talaiot de Son Coll). Després, cada trimestre, es realitza una sortida de més envergadura per l'Illa.

Altres activitats que realitzam són: el taller de guitarra i el de ball de bot.

Ah! Ja no hi pensava... Darrerament s'ha incorporat un grup nou compost per joves d'edats compreses entre els 16 i 17 anys. Aquests estan molt il·lusionats en poder ajudar els nostres monitors que em varen donar a mi, la Locomotora, la primera empenta.

A tots aquells que, com Miró, floreixen de llums els seus ulls i de colors els seus braços i, malgrat tot, canten la seva mediterraneïtat, la llibertat que sempre dóna la fantasia.

RENILLA EL MEU FOC MEDITERRANI

Quan em dóna la lluita la impotència
ofegant-me en el llot del meu fracàs,
quan les urpes reneguen de la força
i s'encrespen les crins de soledat,
quan als braços hi resten sols derrotes
i a la pols m'han deixat totes les mans:
plau-me, llavors, sentir-me fill de l'aigua
renaixent de l'escuma del seu cos
on hi tenc amagada tota l'ànsia
feta somni al Parnàs de la il·lusió.
Desbocat com cavall d'ardida raça
brunzint sobre les ones de la por,
vaig fitant orgullós les nuvolades
en onejants crineres d'emoció
i es retorça el cavall dins la tempesta
esclatant tot el foc del seu dolor.
Superba la mirada del seu somni
veient retuda abaix tota la pols,
renilla cara al vent amb mil rialles
sobremuntant esculls humiliadors.
Fill de la mar un dia em féu la història,
Mediterrània mare dels meus somnis;
els teus pits vaig cercant, que m'alletaren,
quan els somnis reals m'engrunen massa.

Miquel Oliver Bauçà

EL TEATRE A ALGAIDA ANYS ENRERA

A la xerradeta que mantenim aquest mes amb En Joan Balaguer parlam un poc del teatre a Algaida i de les seves dificultats. Aprofitam per mostrar-vos dues fotografies, ja un poc velles, d'aficionats algaidins al teatre. La primera és una foto de l'any 1.955 cedida p'En Joan Balaguer i l'altra la mos han proporcionada a Can Just.

NOTICIARI.

La peregrinació a Lluc organitzada per la Parròquia amb motiu de la commemoració de l'ANY DE LLUC va esser un èxit total. Hi havia molta de gent, tant d'Algaida com dels pobles veïnats que també hi assistiren, i va resultar-ne una trobada ben agradable i una festa viva i popular. Aquí teniu un moment de l'actuació dels cossiers.

GERMANDAT DE DONANTS DE SANG DE MALLORCA

Hem rebut de la Germandat de Donants de Sang informació de l'activitat realitzada durant el 83 i notícies de les sortides de la unitat mòvil i de les trobades d'aquests mesos pròxims. A la relació del número de donants dels diversos pobles hi figura Algaida amb 128 i Pina amb 37, número que és paregut al d'altres municipis de població semblant a la nostra.

Molt gustosament complim amb la petició que ens fan de divulgar la seva labor i de convidar a tots els que puguin donar un poc de sang. Recordau: "La teva sang, font de vida".

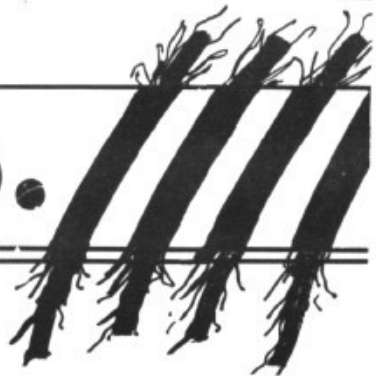
EXPOSICIÓ DE JOSEP PUIGSERVER

El nostre artista Josep Puigserver i Janer exposa a Ciutat a la Galeria Art-Fama ("Los Geráneos") de dia 2 a dia 14 d'abril. Es tracta d'una exposició dels seus darrers olis, amb predomini de paisatges de diversos indrets de Mallorca, entre els quals Algaida i Randa.

Com diu Janer Manila a la presentació, és una mostra de la "rigorosa fidelitat del pintor a la seva terra". I afegeix: "Es tracta sempre d'un paisatge observat amb alegria. També, amb un punt de nostàlgia. Amb la delicadesa d'un mestre que, en cada quadre, damunt cada tela, ha decidit escriure-hi un poema d'amor al seu petit país".

noticiari de l'O.C.B.

Com estava anunciat, el passat dia 10 vàrem fer una sembrada de pins als costers del Puig de Cura, que s'havien cremat l'estiu passat; i encara que el temps no va acompanyar massa ja que a estones feia neu, aconseguírem l'objectiu de sembrar 400 pins i 100 alzines que ens havia proporcionat l'ICONA.

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els voluntaris algaidins que prengueren part a la sembrada, així com als montuïrers que ens varen ajudar. També volem agrair la col.laboració dels Bombers de Lluçmajor que pujaren dos viatges d'aigua; i la d'En "Toni Rosseió" que mos va regalar els politxons per fer la sembrada. Que els poguem veure créixer!

Per aquest mes d'abril hi ha prepara-

des les següents activitats:

-Està previst projectar la pel.lícula EL TORRENT del pollencí Pere March. La data de la projecció s'anunciarà mitjançant cartells.

-Dia 29. Excursió a Lluc per fer la "Volta al Puig Roig". (Aquesta excursió ja la férem fa uns set o vuit anys i vàrem tenir molt mal temps; per això ara la repetim i a veure si tenim més sort).

-L'Obra Cultural d'Algaida ha pensat organitzar una excursió a Ciutadella (Menorca) per ses festes de Sant Joan (22, 23 i 24 de juny). En cas d'interessar-vos feis de veure a Antònia Puigserver (Campet, 36), Catalina Martorell (Sa Tanqueta, 57) o Miquel "Castellitxo".

NOTICIARI

SOCIETAT DE CAÇADORS

Hem rebut una circular de la Societat de Caçadors en què s'informa de la normativa que seguirà per gestionar diversos documents als socis, així com els preus d'aquests documents. Dels detalls més importants destacam:

1) Els socis que vulguin els permisos i llicències podran encarregar-les i fer l'ingrés corresponent a "La Caixa" o al Banc Central de dia 9 d'abril a dia 31 de maig.

2) Els documents sol.licitats s'hauran de recollir els dies 22, 28, 29 i 30 de juny al local de davant Sa Rectoria a partir de les 9'30 del vespre.

En quant a l'apertura de la temporada 84-85, s'informarà detalladament als socis quan es tinguin les normes de l'ICONA.

PLUVIOMETRE

Segons dades facilitades pel potecari Gabriel Martorell, les pluges caigudes a Algaida aquests tres primers mesos de l'any són les següents:

Gener : 29 litres
Febrer: 60'5 litres
Març : 63'3 litres

Com veis, es tracta de quantitats bastant considerables, normals per aquests mesos de l'any. Lo que passa és que jo no hi estàvem acostumats. a més, han estat plogudes que en general s'han aprofitat molt bé. Esperem que aquesta "normalitat" segueixi durant tot l'any.

res escoles

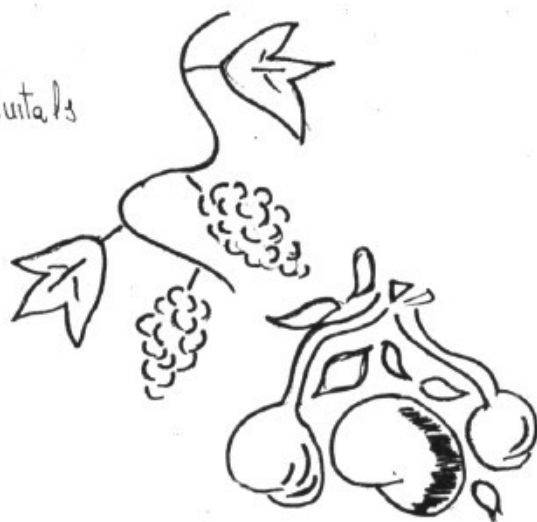
El Barroc a l'església d'Alçada

Ornaments

Florals

Frutals

Antropomòrfics

Vàrem estudiar la pesa fonamental del barroc* a la nostra església: el retaule de l'altar major.

Als escalons que pugem a l'altar hi observarem aquest any: 1722. Ens sembla, doncs, que el barroc del retaule va essent tardà (segle XVIII è), ja que a la resta dels països catòlics europeus va iniciar-se al segle XVII è.

Aquest retaule està fet de fusta policromada*, en colors dorats i blaus. Les columnes, en general, tenen el fust solomònic i el capitell corinti.

L'ornamentació és molt abundosa; són els tres clams:

frutals, florals, antropomòrfics*

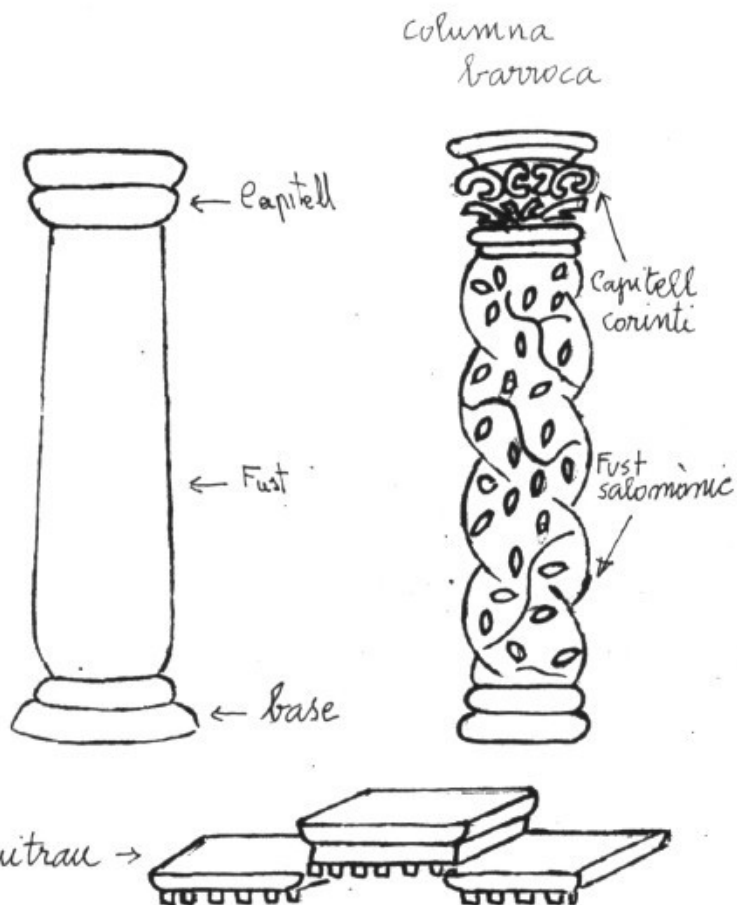
Els frutals, en general, són grups de raïm i pomes. Els florals, en general, són grups de plantes en forma de envre dedera, que s'enfilen per les columnes i els antropomòrfics, coves d'àngels, ocupen la part baixa del retaule.

L'arquitrau* romp la línia
recta i introdueix la que-
brada (1er cos del retaule)

La predel·la* està
composta de petits qua-
dres d'influència "tene-
brista".

A la part central
s'hi troba una imatge
de la Mare de Déu
de la l'actània.

Departament de
Ciències
Socials

barroc: estil artístic que apareix en el segle XVIIe, unit a la Reforma Catòlica.

polícroma = és emprar diferents colors per a pintar escultures o retaules.

antropomòrfics = que tenen forma humana.

arquitrau = element arquitectònic horitzontal recolzat directament sobre dues o més columnes.

predel·la: Part inferior d'un retaule.

tenebrista: així s'anomenen les pintures que accentuen els contrastos entre el llum i l'ombra.

PINA

ADEU, CAMP DE FUTBOL

Aquestes dues fotos corresponen al partit en què se va inaugurar el camp de futbol de Pina ara fa uns 39 anys; els jugadors que hi ha són en Joan Solivellas, en Miquel Oliver i n'Antoni Pascual; va esser sa padrina na Margalida Torrens, el nin és un fill del senyor de Son Ribas i la nina és de Can Tous. Aquest camp estava dins el figueral de Son Ribas, enfront de sa pleta.

Aquest testimoni gràfic, que mos servesquí per recordar amb nostàlgia i, per altra part, amb enfa-do, que fa una quarentena d'anys a Pina hi havia un camp de futbol i ara no n'hi ha; en lloc d'anar per envant hem anat cap endarrera amb aquest as-pecte.

Escrivim aquestes retxes amb motiu de la subhas-ta que es va fer el mes passat per vendre els ter-renys que s'havien mirat per fer el camp de futbol, sobre els quals s'havien fet innumerables gestions per comprar-los; emperò per desgràcia sempre topà-rem amb les pegues i la incomprensió per part de l'Ajuntament d'Algaida.

Ara se presentava una ocasió immillorable d'anar l'Ajuntament a la subhasta i poder-lo comprar; emperò no, està demostrat que a l'Ajuntament no li interessava que a Pina tenguéssim un camp, un lloc públic a on poguessin anar els al.lots a jugar, a córrer, a esplaiar-se, ells són les víctimes inno-centes d'aquesta política que gairebé no entenem, que s'ha feta des de l'Ajuntament i que és rebutja-da i desaprovada per tot el poble de Pina.

Lamentam que tot lo que hem escrit aquí, en aquesta plana, a favor del camp de futbol no hagi servit per obrir els ulls i fer veure a l'Ajunta-ment que tot el poble estava a favor des camp, el desitjava. Llàstima! Ara ja només podem dir: Adeu, camp de futbol, adeu!

NOTÍCIES: Durant el mes passat es va disputar un torneig de truc a Can Sastre que fou molt disputat; va quedar campeona la parella formada per Bernat Bibiloni i Felip Andreu, i subcampeona la formada per Pau Servera i Damià Amengual. Una vegada acabat es va fer un sopar de companyerisme per llimar les fregades que hi va haver i per omplir sa panxa, on s'entregaren els trofeus als guanyadors.

Els darrers dies es va fer damunt sa Plaça Sa Rua, que fou un èxit de partici-pació i d'imaginació amb els desfressos, i l'endemà es va organitzar ball de bot per part de les que van a aprendre'n a ca ses monges, que se'n desferen de lo millor: se veu que són bones aprenentes.

El proper diumenge 8 d'abril el poble de Pina, juntament amb altres, va en pe-regrinació a Lluc amb motiu del Centenari; els interessats poden avisar a sa Rectoria.

Curiositat: ¿Sabíeu que la partió dels termes d'Algaida i Sencelles en passar per Son Gat passa per ran de ses cases, per damunt el forn, de manera que es pa l'enfornen per Sencelles, cou dins Algaida, el treuen per Sencelles, i el se mengen allà on volen?

DEFUNCIONS:

Dia 27-II-84: Catalina Aloy Martorell, als 88 anys.

Dia 7-III-84: Gaspar Andreu Munar, als 79 anys.

Dia 21-III-84: Antònia Sastre Bibiloni, als 83 anys.

Dia 21-III-84: Francisca Bibiloni Oliver, als 96 anys. En pau descansin!

Xesc Oliver

GLOSES

"Torneig de truc"

Es torneig que s'ha jugat
es diumenges a Can Sastre,
tots eren de bona pasta
qualcun no ho ha demostrat
i amb un poc més ha acabat
com sa porfessó de Raixa.

Sopar antes d'acabar
no devia esser de fam?
i es que defora estam
en això no ho veim molt clar
ja els-e podem dir es refrany:
feren Pasqua abans del Ram.

"Camp de futbol"

Ja ho deia aquest glosador
que sa llebre escaparia
i s'Ajuntament no faria
i res per evitar-ho,
no mos tenen estimació
quan han de fer res per Pina.

De venir a cobrar es impostos,
i d'això sí que se'n cuida
i ses butxaques mos buida
tant si pots com si no pots,
però un camp pels al.lots
és d'un altre arbre aquesta fruita.

Un pinero

El nostre col.laborador i Vicepresident de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, Pere Mulet, va assistir a la Diada Autònoma que enguany es va celebrar a Menorca. A aquesta Diada es va posar de manifest que és llarg el camí per conscienciar la gent de l'autèntic sentit de l'Autonomia.

sa cooperativa

El passat divendres dia 23 de Març es ve fer una assemblea general de la Cooperativa Alpira on es va parlar del seu funcionament i de les passes que s'han donat des de la compra de sa Farinera.

Si el comparam amb l'any passat, el funcionament no pot esser més esperançador. Durant el mes de gener s'han facturat més de dos milions de pessetes, un milió més que el mateix mes de l'any passat. Podem assegurar que la Cooperativa s'ha convertit en el primer i principal magatzem d'Algaida. Certament en aquests moments els resultats superen les previsions fetes.

A l'assemblea també es va parlar de l'estat actual de sa Farinera, de la necessitat de modificar, substituir o eliminar alguns molins de fer farina, especialment el de fer farina de blat. Està ben demostrat que no és rentable fer farina de blat amb la maquinària existent. Val més l'electricitat consumida que el que es pot fer pagar per quilògram de blat.

La Farinera necessita una grossa reconversió, paraula tan de moda avui en dia. Perquè sigui rentable, cal que es modifiqui totalment. Surt més barat comprar la farina a una altra farinera que fer-la. Mantenir-la així com està ara pot esser ruïnós. La potència contractada amb GESA és molt grossa i, encara que no s'empri, representa unes despeses fixes cada mes que al cap de l'any puja una quantitat considerable. D'ençà de l'ampliació del capital, d'ençà de la compra de la Farinera, les coses han de canviar, la Cooperativa ja no és aquell grup d'amics, de pagesos amb gran voluntarisme que començaren fa cinc anys amb un magatzem al "matadero", que intentaven eliminar els intermediaris, que anaven, podríem dir, a contra corrent i que l'objectiu era meitat ideològic, meitat econòmic. Les esperances per ventura eren grosses però els resultats no es veien sinó a llarg plaç. No es pensava mai arribar en cinc anys on s'ha arribat.

Ara, que la Cooperativa és un element d'un gran pes econòmic a dins Algaida, cal que es prenguin molt seriosament les decisions: s'ha de dur la comptabilitat al dia, així com les finances. La Cooperativa dins Algaida és una potència financera.

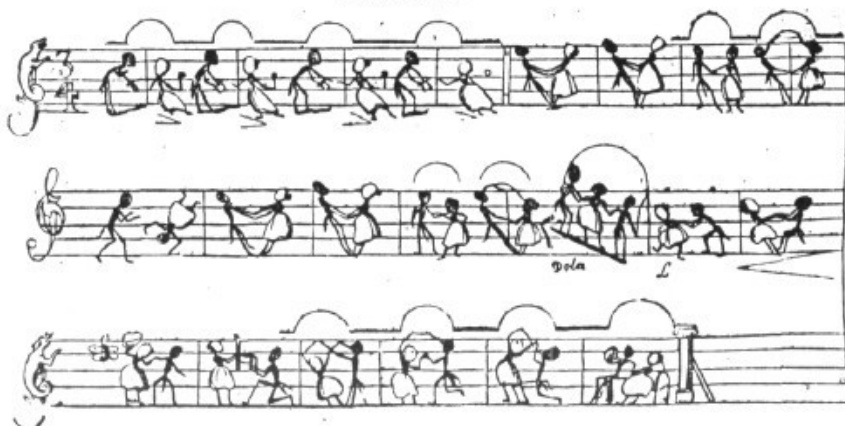
Es ben clar que a qui beneficia més és als pagesos, per això són els que se n'han de preocupar més. Dels 17 socis que són ara, quasi la meitat no són pagesos, encara que és gent que viu prop del camp; però no ho són, tenen una altra manera de viure, la pagesia és un suplement o un complement de la seva vida. Els pagesos han de controlar el seu propi camp, així com ho fan les altres professions.

la Cooperativa s'ha de gestionar com si fos una societat mercantil perquè és amb aquest tipus de societats amb qui ha de repartir-se el mercat.

S'ha de cercar la rentabilitat.

Andreu Majoral

WALS.

ESPORTS

BILLAR

Durant el passat mes de març es disputà a Algaida el Campionat de Balears de Billar a una banda. Prova que va comptar amb nutrida assistència d'aficionats que sortiren contents de la qualitat demostrada pels jugadors, així com de ses alternatives de sa classificació; hi va haver emoció fins a la partida final.

La classificació va quedar així:

- 1.- Carbonell de Palma
- 2.- Rigo de Lluçmajor
- 3.- Ayuso de Palma

En quant als nostres païsans:

- 4.- Tomàs
- 5.- Llompart

A principis d'aquest mes estan disputant al poble veïnat, Lluçmajor, el Campionat de Balears de Billar dins la modalitat de lliure, prova on hi participen els billaristes de 1ª Regional d'Algaida. No cal dir que esperam molt d'ells.

Sort i punteria!

FUTBOL

Els nostres jovenets segueixen sense abandonar el darrer lloc de la classificació, encara que per primera vegada el mes passat es guanyàs un partit, cosa que va animar una cosa de no dir els nostres voluntariosos nins.

A destacar que per problemes de falta de jugadors a l'equip juvenil, a molts de partits es fa necessari cedir-los jugadors infantils,

lògicament els més preparats, lo que debilita encara més l'equip menut.

Els juvenils mantenen la regularitat de resultats; com hem dit abans, la improvització d'alineacions no pot garantir una continuïtat de cara a la classificació, que, sense esser dolenta, tampoc són dels gallets, és a dir, estan allà on toca.

Resultats d'aquest mes:

- Manacor-Algaida 3-0
Algaida-Petra 4-1
Artà-Algaida 5-3

L'equip de Regional aquest final de lliga dóna la de calç, amb tota la plantilla a tope; amb molta moral han aconseguit passar e tenir positius, gràcies a l'empat de dins Alcúdia, segon classificat, i a les bones actuacions dins Es Porrassar. Esperam que la progressió continuï i que el final de lliga deixi un bon gust de boca a tota la família futbolera. Resultats:
Independent-Algaida 4-1
Algaida-Son Roca 2-0
Alcúdia-Algaida 1-1
Algaida-Son Cotoner 3-0

CICLISME

El passat 31 de març es disputà al nostre poble la ja tradicional carrera de bicicletes que organitza En Joan "Ferrà", mos referim a sa prova des Restaurant "Sa Talaieta". En aquesta edició ha continuat l'animació i presència a la carrera de nombrosos aficionats que segui-

ren l'evolució amb interès. Constatam que s'afició a ses bicicletes al nostre poble continua essent grossa.

Enhorabona i a seguir!

JOCS ESCOLARS

Els nins i nines de Ses Escoles en quant a esport estan més que d'enhonorabona ja que a diferents modalitats estan jugant ses finals, després de quedar camions de sector.

Ses modalitats en què juguen ses finals són:

- Futbet aleví masculí
- Futbet infantil masculí
- Futbet infantil femení
- Balonnà infantil femení
- Balonnà infantil masculí

L'equip de natació ha passat a disputar sa final, i això tenguent en compte sa falta d'entrenament.

Anim i endavant!

PIPERS

Durant el passat mes de març i aquest d'abril s'està celebrant el Primer Torneig Restaurants d'Algaida de fumada lenta amb una nutrida participació de pipers. Aquesta prova va recorreguent els diferents restaurants, una jornada a cada un.

Després de la setena jornada va primer per equips el Can Sunyer.

Individualment és primer en Biel Amengual, seguit d'en Toni Gomila i d'en Miquel Munar.

Joan Trobat

-passatemps-

UN PROBLEMA MATEMÀTIC

Dos caçadors sortiren a caçar; un dels dos, que tenia molt bona punteria, volia fer creure a l'altre que era molt bon tirador, i aquest li proposà donar-li vuit duros per cada tir que encertaria, però que per cada un que n'erràs, de tir, li hauria de donar cinc duros a ell. Feren aquests pactes, i durant tota la cacera el caçador estufat va tirar 26 trons, i en passar comptes es va trobar que no havia de pagar cap duro al seu company, ni aquest tampoc no li havia de donar res a ell. ¿Quants de tirs va encertar? ¿I quants en va errar?

Solució: En va encertar 10 i en va errar 16.

Fuga de vocals

.NG..NY T.N.M TR.B.LLS D.BL.S
Q... N. S. C.M N.S V.V.M,
.LM.NC. .NS-. D.V.RT.M
.MB C.D.L.D.S . C.BL.S.
.MP.R. .S V.NTR. V. PR.M
Miquel Socies de Tagamanent (Segle XVIII)

Fuga de vocals del número passat:

Jo em pensava que ses dones
eren com Sant Honorat,
que cura de mal de cap,
i elles per dar-ne són bones:
homo que se posa amb dones
sempre en surt escalabrat.

DRAÇGVIAN
DESPERTPC
SII SUGAAT
OXNXFIGUA
YELLOWANHP
NRALSNEAM
IICESADBE
GTASIVAIR
NASTAII LT
EFANIUSTO

Sopa de lletres

Es tracta de localitzar deu sinònims d'espavilat. Ja sabeu que es poden llegir en horitzontal, vertical i diagonal, a l'endret i a l'enrevés.

Solució a la darrera sopa de lletres. Recordareu que es tractava de localitzar 10 sinònims d'orgullós.

UNA XERRADETA... (Acabament)

Va esser bastant per casualitat: sa teta que vàrem tenir era de Campos, va viure molts d'anys a Algaida amb mon pare i es meus tios i després se'n tornà a Campos. Acabada sa guerra, vàrem anar a veure-la i un fill seu se dedicava a sa fotografia. Jo m'hi vaig interessar i aquest va esser es meu primer mestre. Així vaig començar i m'hi dedic des de l'any 43.

A part d'esser sa meva professió i es meu principal medi de viure, he fet unes quantes exposicions i a Sant Joan vaig guanyar es primer premi d'un concurs de molt de prestigi i anomenada a nivell nacional.

-Un darrer punt que voldria comentar és sa teva afició an es teatre.

-Sí, sempre he disfrutat fent teatre. Aquí potser haguem de tornar parlar de s'avior perque un avantpassat meu, Joan

Balaguer i Crespi, va esser un actor professional molt conegut que va actuar per tota Espanya i per Amèrica. Damunt un escenari, jo m'hi trob molt a gust; hi ha papers que m'agraden més com és ara es d'"Aigua de pluja", "Sa Padrina", "EL rei Pepet",... Amb sa companyia que vàrem formar arribàrem a actuar per molts de pobles de Mallorca.

-Però, com que hagi mancat del tot.

-Sí, i me sap molt de greu. Hi ha hagut diverses causes: tots tenim moltes feines, no és fàcil reunir-mos per ensajar i, sobretot, mos fallen ses dones, n'hi ha poques que vulguin i s'hi puguin dedicar. És una llàstima, perque mos ho passàvem molt bé actuant; però no he perdut ses esperances de tornar a tirar endavant.

Pere Mulet

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural

d'ALGAIDA

mensual D.L. P.M. 495-1980.

dirigeixen: Delfí Mulet

Francesc Antich

administra: Llorenç Oliver

mecanografia: Mireia Mulet

fotografia: Joan Balaguer

dibuixen: Jaume Falconer

Joan Valent

col.laboren: Andreu Oliver

Pere Mulet

Jaume Balaguer

Alexandre Pizà

Joan Trobat

Joan Mulet

Cat. Martorell

Xesc Oliver

Antoni Garau

Jerònia Oliver

Miquel Serra

Domicili: Rei, 1. ALGAIDA

Tel. 665042/272576

ES SAIG es responsabilitza només de l'Editorial.

Imprimeix: Apostol y Civilizador. PETRA.

*Un sol
fi:
Mallorca.*

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

una xerradeta amb...

joan balaguer

Aquest mes hem mantengut una xerradeta amb en Joan Balaguer. La conversa s'ha centrat especialment en tres aficions d'en Joan: pintura, fotografia i teatre. Són tres aspectes ben coneguts de tothom. Per altra part, en Joan és un bon col·laborador d'ES SAIG, sempre amatent i disposat a donar-nos una mà.

-Fa uns quants de mesos publicàrem a sa portada de sa nostra revista una fotografia on vèiem es teu padrí i ton pare amb un grup d'al.lots...

-Sí, tant mon pare com es meu padrí eren mestres d'escola. Precisament es fet d'establir-se a Algaida sa meva família va esser per aquest motiu. Es meu padrí, que estava a Campos, va esser destinat aquí i per això hi vengué; estic parlant de fa prop de cent anys. Primer van viure al carrer de la Unió, a sa casa on va néixer el Pare Pou i després passaren a altres cases. S'escola va canviar de lloc una sèrie de vegades. Mon pare va seguir sa carrera des padrí i un germà meu també era mestre, però va morir de malaltia l'any 36.

-Comencem per sa teua afició a sa pintura.

-Sempre me va agradar, ja de nin, i conserv unes quantes coses de quan era petit. Potser hi ha un poc d'avior, perquè es meu repadrí sempre se va dedicar a sa pintura i ho feia bastant bé; es meus germans i jo conservam bastants de quadros seus; també sa meva padrina tenia aquesta afició.

Aquest interès pes dibuix i sa pintura va fer que l'any 40 anàs a classe amb D. Pedro Barceló a s'Escola d'Arts i Oficis; així vaig començar a pintar i mai ho he deixat.

-Però me pareix que no t'hi has dedicat amb molta intensitat...

-Es fet de viure a un poble petit, vulguis no vulguis, te limita i no te pots prendre sa pintura com un medi d'vida. He fet molts de quadros per encàrrec i una sèrie d'exposicions. Precisament per Sant Jaume tenc intenció de presentar-ne una de pintura i de fotografies de paisatges.

-Davant quins temes te trobes més a gust?

-Vaig començar sobretot amb figura, tant retrats com bodegons; ara potser me dediqui més a paisatge, però segueix cultivant tots es temes.

-També t'has dedicat, i te dediques, a s'ensenyança.

-Sí, vaig començar fa uns 15 anys i han passat molts d'al.lots per sa meva escola. N'estic molt content i orgullós i crec que he oferit a molts de nins i nines una oportunitat que difícilment haguessin tengut. Com te dic, és una feina de sa que n'estic molt satisfet.

-I es dedicar-te a sa fotografia, com va esser?

Segueix a la plana anterior.